

Nro. 45.

A' FELS. R. TSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Kelt Bétsben Decembernek 2-dik napján 1796-ik
esztendőben.

Hadi Környülállások.

I. A' Rénus vize mellett.

Itten, *Helvétziának* innenső határaitól fogva a' Szövetséges *Belgiomi* szélekig meg lehetős tsendesség vagon, ki vévén az ollykor ollykor esni szokott apró tsatákat, portázásokat, és forpostoknak egymással való ellenségeskedéseiket. — A' *Rénusi* Frantzia armádia ezen folyó viznek alá felé mentében *Helvétziától* fogva a' *Mantzimi Rénusi* sántzig nyúlik ki. — *Moró* fő vezér, és az ő Generál-Stabjának igazgatója *Regnier* 25 esztendő, de a' hadi taktikához jól értő és nagy tapasztalású ifjú tiszt, kinek a' *Rénusi* armádiának *Bavariából Rénusig* lett szerentsés hátrálását leg

inkább köszöni a' nevezett fő vezér, *Straßburg* szomszédságában *Schillingheimban*, vagynak köztévelyben. — Ezen ármádiának jobb szárnyát igazgató divisionalis Generális *Ferino Hünningen* környékén cantonirozik. — A' *Frankfurti* közönségi levelek szerént Nov. 9-ikén elfoglalták a' Cs. seregek az ott lévő hid sántzokat; de ezen tárról egy írótskát sem olvastunk az officialis jelentésekben; sőt mind a' *Báseli* tudósítások, n a' *Svéviai* Krónika egyenlőképen bizonyíttyák, hogy azok Novemb. 16-ikán is az ellenség birtokában vóltanak. — A' *Rénusi* Fr. ármádiának dereka *Straßburg* környékén tanyázik. — Az ezen hadi népnek öregbitésére *Vendei* osztályból ment, és mintegy 20000 főből álló seregek *Kehlben*, s ennek sántzaiban feküsznek. — A' *Manheim* felé álló bal szárnyát *Dessaix* Generális kommandirozza. — A' *Sámbrei* és *Máási* ármádia *Türkheim* mellett a' *Rénusi* ármádiához kaptsolta magát.

A' *Károly* fő Hertzeg vezérlése alatt lévő Cs. K. ármádia, melly 100 ezer emberből állónak lenni mondatik, *Báseltől* fogva *Rastadtig* nyúlik ki, és az örökös tartományokból menő reserva batalionokkal és eskadronokkal szüntelen szaporodik. — Ennek *Helvétziának* széleitől fogva *Straßburgig* ki nyúló bal szárnya Hertzeg *Fürstenberg* Generál-Majór; dereka *Fröhlich* F. M. Lajtinánt; bal szárnya *Wolf* Generál-Majór igazgatósokra bizattak. — Egy brigáda gyalogság, és a' *Mack* vasas regementje a' *Láhnus* vize mellett lévő *Werneck* Generális corpusához küldettek.

A' Magy. Kurirnak egy igen érdemes, kedves, vitéz tífzt, és levelező baráttya ezeket írja *Manheimből* Novemb. 18-ik napján. Az ellenség, *ügymond*, a' B. *Hötze* F. M. Lajtinánt corpusa ellen; mind *Düsseldorf*, mind pedig *Hünningen* felől, sokad magával jöven ide *Manheim* tájékára, *Speyert* a' *Rehbachal*, *Neustadtot*, *Türkheimot* és *Vormst* bé sántzolta, hanem ezre vévén azt, hogy a' fenn nevezett Generálisunk tsupán a' *Manheimi* lineákat kívánnyá truppaival őriztetni,

az előbb fel jegyzett városokból *Landauhoz* és *Kaiserslauternhez* magát vissza húzta. Azólta tehát egész tsendességben vagyunk.

Tegnap, éjjeli két és három óra közt, meg vált a' Nem. Székely hufzár regiment kedves *Borra Obesterétül*, a' kit életének 66-ik esztendejében a' rothasztó hideg a' más világra küldött. Ezen öreg Obesterének, töllök való el válását sokkal nehezebben szenvedne a' nevezett vitéz hufzárság, hogyha kedves kórmányozójokat a' részketető vénség, és az e' miatt nagyon meg homályosodott szemei, melly miatt gyakorta a' segítségére ment hufzárokát is, Frantziáknak lenni gondolván, meg vagdalta, hadi szolgálatjára elégtelenné nem tette volna, és az a' jó reménység nem táplálná, hogy el húnyt kedves atyok helyére, egy felebarátját igazán szerető, magaról igen sokat ígíró, és ritka vitézségű előjárója *Daniel Obristlajtinánt* úr, fogna emeltetni.

Ezen örökre el nyugodott öreg Oberster 36 esztendő korában még Standárführer volt (ki is tsak annyival több a' káplárnál, hogy nádpáltzát visel kezében). — Ekkor anyja tejével bé szivott gondolkozása módját meg változtatván, hazassága után, fő hadnagyság vételre segítettett; ezen tífztségből, tsupán történet által, a' rangban előtte lévő pajtasai meg halván, quietálván, és avanszirozván, egész Obersterségig fel hágott, még pedig olly hamar, 's olly szerentsésen, bogy öt esztendők el forgása alatt Majorságból leg öregebb Obersterré lett a' Cs. K. ármádiánál, és ha életben meg maradt volna, a' télen rangja szerént Geuerális lett, és illendő pensióval nyugodalomra tétettetett volna.

II. *Olafz Országban.*

Innen semmi officialis tudósítást nem vévén, semmi bizonyos hírekkel nem kedveskedhetünk Erd. Olvasóinknak. A' miket imitt amott olvasunk a' közönséges levelekből, ezekből állnak. A' *Maylandi* tudósítások szerént 6000 főből álló,

fegyverben öltöztetett *Lombardusok*, a' tsak mostan született, de egészségtelen anyja emlőin tápláltatott *Olafz Országi Respublikából*, úgymint, a' *Bolognai*, *Ferrárai*, *Módenai* Hertzegségekéből és *Reggióból* 12000 recruták marsiroztak a' *Buonaparte* ármádiájához.

Botzenből az *Olafz Tyrolisnak* fő városából írják, hogy *Novemb. 12-ikén* keményen meg verte volna *B. Alvintzi* hadi Tárnokmester *Veróna* alatt a' *Frantziáságot*; hogy *Dávidovich* Generális bal szárnyokba tsapni szándekozik; és hogy *Wurmser* fő vezér is nagyon nyughataatlankadiattya hátulról az ellenséget. Ilyenképen tsupa költeményeknek kelletik azoknak lenni, a' miket *Mantua* feől imitt amott sugdosnak egymás fülébe a' kanna öntő politikusok.

A' *Tyrolisi* hív jobbágyok Isten után, *Gr. Lehrbach* Minister, és *B. Alvintzi* hadi Tárnokmester messze ható talentomaiknak, és fáradságtalan munkásságoknak tulajdoníttyák, kedves hazájoknak darab ideig *Frantzia* járom alatt nyögött kedves hazájoknak az alól lett fel szabadításokat, melly Isteni meg betsülhetetlen jó tétéménynek meg halálására bizonyos áhétatosságra való órák rendelettek a' nevezett Minister által. *Ersébeth Cs. K.* fő Hertzeg Asszony, a' ki a' *Frantziáknak* Német *Tyrolis*hoz való közelgetésekkor *Lajbachba* költözött, *Nov. 19-ikén* varatott vissza *Innspruchba* (d).

(c) *A' Tyrolisi Hertzegségre emeltetett Grófság*, az *Austriai* kerülethez tartozik, mellynek hossza 34, szélessége 22 mélföldre nyúlik ki. Délre a' *Velentzei Respublikával*, északra *Bavariával* és *Svéviával*, napkeletre *Karinthiával*, *Friauliával* és a' *Salisburgi Ersekséggel*, napnyugotra a' *Helvétusok* ez *Grisonok* földjével határos. — Az ezt keresztül folyó nevezetes folyó vizekre, u. m. az *Inn*, vagy *Oenus*, és *Etschre* vagy *Adigere* nézve két fő részre,

Nagy Britannia.

A' *Londoni* udvari officialis levelek sem tagadják a' *Korsikai* szigetnek Frantziák által lett vissza foglaltatását. — *Jervis* Admirálisnak erről tett jelentése Novemb. 7-ik napján érkezett oda. Az ezt oda vivő posta hajó 17 Spányól linea hajókat és számos fregattákat látott *Carthagena* mellett, 's úgy hallotta, hogy ezek öfzve fognak kaptsolatni a' *Touloni* Frantzia flottával, a' melly épen olyan erős mint amaz. — Octob. 18-ikán hét linea és 30 kereskedő hajókkal állott *Mann* Admirális *Gibráltár* alatt, holott nagy kézűletek tétetnek az eggyesült Spányól és Frantzia hajó seregeknek való ellentállásra. — Minden Zsidó és Szeretsen lakosoknak ki kellett a' nevezett erősből költözni. — Novemb. 5-ik napján indult ki *Londonból* a' *Malmesbury* Lordhoz küldetett kurir, újabb instructiókat vivén magával a' Frantzia Respublikával szereztetendő békességnek elközlésére.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' hadi seregek szaporitása eránt bé adott Bill fel olvastatásának alkalmatosságával, ilyenképen okoskodott *Fox* úr az alsó Parlamentum gyűllésében: Az ellenségnek nem *Angliába*, hanem *Hyberniába* való ki szállásától tartanak a' Ministerek. — Elegendő okaik is vagynak nékiek arra. — Nem a' maga védelmezésére való bátorság, hanem a' kormányzékhez való hajlandóság és szeretet nélkül szükölkodik ez a' derek és nemes indulatú nemzet. — Kövessétek a' *Gr. Fitzvilliam* plánumát, töröllyétek el a' Catholikusok és Protestánsok közt való külömbséget, (mitsoda külömbség légyen e' két vallású lakosok között N. Britannióban, ennekelötte két elztendővel meg befzéllette a' Magy. Kurir) szünnyetök meg a' nép

úgy mint Innlandiára és Etslandiára osztatik fel. Az elsőbb közönségesen Német, az utólsóbb Olasz Tyrolisnak neveztetik. Amannak Német, ennek Olasz Nemzetbeliek a' lakosai.

nyomorgatásától, adjatok néki Constitutiót, és mástól nem függő Parlamentumot, egyesítsétek sziveiket — és az egy Gr. *Fitzwilliam*, ha ötöt hozzájok vissza külditek, egy egész armádiánál többet fog végbe vinni. — Ennek a' népnek nagyobb része éppen annyit részesült a' Status dolgaiban, mint a' vele egy kunyóban lakó ökrei és jubai. Az oda való Parlamentum, az Angliainál is kevésbe mivelheti a' nép akaratját, tsak szionel, és nem valósággal viseli a' nemzet képét. — Tellyességgel meg nem érdemlik azok a' Status kormányozói nevet, a' kik tsak a' tsupa hang, és nem a' dolog körül foglalatoskodnak; a' kik az Ország Constitutióját papiroson, és nem az emberi érzékenységén építik, a' kik az arnyék, és nem a' tapasztalas szerént végeznek.

„A' ki az Angliai Constitutiót az éig emeli, vesse azt öszve a' *Hyberniaival*, éppen úgy fog járni, mint az a' szerelmes ifjú, a' ki egyetlen egy hibát sem talál a' maga kedvesében, ellenben annak testvérében számtalanokat. — A' kormányszéknek egész ereje a' nép hajlandóságán épül, a' rossz kormány szükségsképen hidegséget és erőtlenséget okoz a' nép hajlandóságában. Bátor sok szóbelzéd volt *Angliában*, az öszve esküvésről és a' haza árulásról, még is mindazáltal minden szív lángolt a' Britanniai Constitutió szeretetének tüzevel: lehet e' ezt *Hybernia* felől mondani. — Ezen tartománynak el vesztését nem armádiák és flották, hanem egyedül a' békesség és sarkalatos reformáció által lehet el távoztatni, az által, ha a' nép és kormányszék egymással meg engesztelődnek s. a' t. — *Fox* úrnak ezen ditsőséges beszédjét az egész Parlamentum nagy meg elégedéssel vette, kiváltképen ezen igikkel zárván azt bé, hogy a' Királynak, minden Országait éppen úgy kell betsülni mint *Angliát*.

Ryder úr amannak vetelkedő társa azt mondotta, hogy ezen Ministerre tzélzó szókat meg kellene jegyezni. — Az a' Frantzia Generális sem szólhatna másképen, a' ki maga hirdetménye ála

tal partosságra akarná a' *Hyberniai* népet ingerleni. — Hát ugyan nem adattak e' meg néki azok, a' miket kívánt? Miként lehet azon nemzetet az ökrökkel és juhokkal öfzve hafzonlitani?

Wilberforce úr ennél is keményebben szólott *Fox* ellen. — Néki, *úgymond*, úgy tettzik, mint-ha titkon örvendene az *Oppositio*, vagy az anti-ministerialis rész, ha az ellenség ki szállhatna *Hyberniába*, tsak azért, hogy a' tűznek ki ütése alatt nyeresége lehetne s. a' t. — Illy sok egymással való vetélkedések után is, tsak ugyan bé vétetődött a' katonáság örögbítéséről szolló *Bill*.

Frantzia Ország.

A' Londonból *Párisba* küldetett *Anglus* Minister *Lord Malmesbury* egész Frantzia Országban különös tisztelettel és kedvességgel fogadtatott. *Calaisba*, Octob. 18-ik napján lett ki szállásakor, mind az oda való *Municipalitás*, mind az ott lévő katona tisztek udvarlására mentenek. — Egész *Párisig* való útjában mindenütt, de kivált *Abbevilleben* örvendező vivat kiáltások közt kisírtette ötet a' sokaság. — A' nevezett városban, melly a' *Picardiai* tartománynak népes, szép, és kereskedő városa, egész muzsikus kar ment eleibe, a' halároló kofák pedig tágas torkaikkal sok szerentsét kívánták óhajtott követségének bóldog végbe vitelére. — *Páris*hoz lett közelítésekor számos nép menyén eleibe, örvendező kiáltások közt kisírték kotsiját. — A' *Párisi* halároló affzonyok is szemtül szembe kívánták személyét látni 's tisztelni, és eránta való szives hajladóságoknak ki nyilatkoztatására, ki akartak kotsijából a' lovakat fogni, 's magok gyözedelmi pompa közt bé vonni a' városba, kiknek tiszteletét a' közikbe hányt *Anglus* pénz által háritotta el magától. — *Páris* városában is követségéhez illendő tekintetben tartatik nemtsak a' *Directorium* és öreg 's ifjabb Tanáts tagjai, hanem az egész nép által.

A' Frantzia ármádiáknal feledékenységbe ment hadi fenvitéknek fel állítására, egy különös

hadi Tanács állítottatott ki, a' melly nemtsak a' fegyvert, hanem más hivatalt viselő emberekre is fel nyílt szemekkel fog vigyázni. — A' napnyugoti, avagy *Vendei* ármádiától 20000 ember küldetett a' *Rónusi* és *Moseli* seregeknek öregbítésekre. — A' meg sebesítetett, 's a' további szolgálatra alkalmatlan, és a' Respublika szolgálatyában meg holt katonáknak, 's az ő özvegyeiknek, és árváiknak tápláltatásokra egy millió és 72860 livert adatott a' végre hajtó Tanács. — *Jourdán* Generális hadi pályájának nem a' leg dicsiretebben lett végzedőse után nyugodalomra tétetvén, Nov. 8-ik napján bútsút vett *Páristól*.

Minémü tsendesség, bátorság, rend, és fenyték uralkodjék az egyenlőség és szabadság Országában, meg tettzik *Richárdnak* azon jelentéséből, a' melyet Novem. 6-ik napján tett az 500 személyből, álló Tanács gyűlésében. A' tolvajlás, a' prédálás és a' gyilkosság mind jobban jobban nevedik; a' kurírok el fogattatnak; az utasok meg fosztattatnak; a' távolabb fekvő házaknak lakosi orozva meg ölettetnek; dugva vannak az Ország útjai haramjakkal. — Szükség már valaha ezen gonofságnak véget vetni. — A' kormányszéknek leg első kötelessége és hafzna a' lakosok bátorságára, és a' tulajdonosságuk megtartására vigyázni s. a' t. Ez a' tárgy, egy különös Commissió vizgálására bízott.

Néhány *Spanyól* hadakozó hajóknak *Touloni* kikötő helybe lett bé futása nagy örömet gerjesztett a' *Mársiliai* lakosokban. — Kevés napok alatt 50 hajók mentenek oda a' *Génuai*, *Livornói*, 's több Olasz Orzági kikötő helyekből. — Az azokon vólt tengeri utasok szorossan meg vizgáltattak, ne hogy idegen név alatt Emigránsok is tsúfzszanak bé Frantzia Országba. — Az eddig *Mársiliában* tartatott *Egalité* Filep két fiai egy *Svétziai* hajóra ülvén *Amerikának* anyavárasába *Filadelfiába* utaztak, holott testvér bátyyokkal, az úgy nevezett *Chartresi* Hertzeggel együtt tsendes magánosságban kívánnyák életüket el tölteni. — Ha-

zugság, hogy *Richery* Admirális napkeleti Indiáról lett vissza jövelekor *Hyberniának* anyavárosánál *Dublinnál* ki szállott volna.

A' *Pármái* uralkodó Hertzeggel való békesége a' Fr. Republikának tökéletességre menvén, Novem. 10-ik napján olvástattak fel annak tzikelyei az ifjabb Tanács gyűlésében. — A' Directorium tagjai közt szakadás vagy on. — *Reubel* és *Barras* tsakuem mindenkor egy formán voksolnak. — *Letourneur* pedig tsak sántikal, és hol az egyik; hol a' másik részre hajol. — Az Olasz Országri ritkaságokkal és szépségekkel megterhelteit szekerek is Nov. 10-ikén jutottak *Párisba*. — A' *Strafzburgi* levelek meg tzáfollyak azt a' közönségessé lett hirt, melly szerezént *Pichegru* *Párisba* mentnek lenni mondattatott, nem oda, hanem születése helyére *Arboisba* utazott Novemb. 6-ik napján.

Az ottan, t. i. *Strafzburghban*, *Alszatiának* fő és anyavárasában költ Novemberi levelek ekként festik le a' Frantzia ármádiáknak jelenvaló állapotját: *Moró* Generális, úgymond, *Schiltingenben* vagy on kvártélyban; *Dessaix* Generális a' *Rénusi* szigetben. — Mind a' két hadakozó félnek szemei *Kénltre* vagynak mostan függesztetve, a' hol ma hólnap véres játékok fognak jadzattatni. — Az ottan lévő hid sántzok, a' redutákkal, a' külső erősségekkel és a' vár előtt kézfitett minákkal rettentő várakat ábrázolnak. — A' *Rénusnak* álló, és hajókon epült hidjai mind a' szárazon, mind a' vízen bátorságosak az ellenség meg támadásától, magában az erősségben 20000 ember és 80 ágyúk fekülznek. — *Kehl* falut le rontották ármádiaink, hasonló módon bántak az *Austriakusok* *Neumühllal* és *Corckal*, mellyeknek épületeit rész szerezént le szaggatták, rész szerezént kaszármákká változtatták által. — A' *Sámbrei* és *Mási* ármádiának *Hundsrückenbe* ment osztálya közelget a' *Rénus* vizéhez, és eggyesítette magát a' *Moró* ármádiájával. — A' *Queich* vize mellett *Oudinot* Generális a' komandirozó, — *Hünningen*.

nél meg vannak a' szükséges készületek tétetve az ott való *Rénusi* szigetnek, és a' *Rénus* jobb partyára való szabados által járásnak meg tartására. — Részekről az Austriakusok is batteriákat készítenek a' *Rénus* szigetje és hidja előtt lévő sántzoknak el rontására, melly miatt tsaknem minden nap ágyuzás esik. — *Tholme* Generális komandiroz *Hünningenben*, holott mintegy 8000 ember fekszik, *Antucci* Generális pedig az ott lévő erősségben. — A' *Ferino* és *Desfour* Generálisok osztályai a' szomszedhelyekben tanyáznak. — A' *Szig* vizénél fekvő hadi seregeknek *Macdonal* Generális a' kormányozójok.

Párisban, következő Európai hatalmasságoknak Követjei és Ministerjei vannak mostan. — *Dániából* *Körneman* Minister, *Grove* közönséges Consul; *Florentziából* *Neri Corsini* Hertzeg tellyes hatalmú Követ és Minister; *Vclentzéből* *Quirini Nobili*; *Északi Amerikából* *Mourou* tellyes hatalmú Követ, a' kit nem sokára *Pinlney* fog fel váltani, és *Skipvath* Consul; a' *Batáviai Republikától* *Meyer* Polgár tellyes hatalmú Minister, *Lestevenon* és *Pasteur* Commissariusok; *Spanyól Országból* *Marquis del Campo* rendkívül való Ambassador, *Dagvirre* Agens, *Okaritz* Consul; *Pruszfiából* *B. Sandos-Rollin* tellyes hatalmú Követ, *Cetto* Agens; *Genevából* *Desgoutes* Polgár a' Republikának deputatusa; *Pármából* *Politz* és *Bolla* tellyes hatalmú Ministerek; *Nápolyból* Hertzeg *Belmonte Pignatelli* tellyes hatalmú Minister; *Württembergből* *B. Mandelsloh* és *Abel* tellyes hatalmú Ministerek; *Bádenből* *B. Reizenstein* Minister; *Bernából* *Gruvere* Rendes, és *Weis* Oberster rendkívül való Követek; *Nassau-Oraniából* *Schenek* Agens, *Nódenából* *Est* Generális tellyes hatalmú Követ, *Malthából* Agens *Cibon*; *Génuából* Ritter *Doccardi* Minister; *Hesszen-Kasszelből* *Strube* tellyes hatalmú Minister, *Kopz* követség Tanátsossa. — *Angliából* *Lord Malmesbury* Minister és Commissarius, a' kire mostan leg több szemek vannak függettetve.

Ez a hatalmas Nemzetnek hatalmas Követje, egy promemoriát adott bé *Lacroix* hadi Ministernek, mellyben azt adta értésére, hogy a' Directorium által adott válsz sértegető jegyzéseire felelni méltóságán alól lévő dolognak tartya az Angliai Király. Ő pedig mint ezen nagy Fejedelem' első rangú Követje világosan ki mondja, hogy néki a' különös hékesség szerzésre hatalom nem adattatott, hanem tsak arra, hogy olly traktába botsátkozzék a' Frantzia kormányfűzékkel, mellyből a' N. Britanniaival szövetséges Hatalmasságoknak is hasznok ki ne rekefztessék. — Nem szükség hogy ezek néki hatalmat adjanak a' békesség munkájának folytatására, annak idejében ők is alkuba fognak a' Respublikával botsátkozni. Ő tehát azt javasollya ura nevében, hogy az el foglaltatott tartományoknak némelly részben való vissza adása által elégitse ki a' Directorium a' szövetségeseket, 's akként intézze a' békesség dolgát, hogy az által helyre allitassék Európának egyarányúsága: „Meg válik, mit fog *Lord Malmesbury* jegyzésére felelni a' Directorium.”

Olasz Ország.

A' Tridentinumi Püspökségnek harminztadból bé menni szokott jövedelmét 10000 forinton váltotta meg Ő Cs. Kir. Felsége, olly véggel, hogy azon summát a' fegyvert fogott *Tyrolisi* jó hazafiaknak meg jutalmazásásokra ki osztogattatassa. A' B. *Alvintzi* hadi Tárnokmester kormányára bizatott Cs. K. ármádia 50000 főből állani mondatik, de a' melly a' még most is szüntelen ki takarodó recruták által nagyon meg fog öregbitetni. — A' *Bétsi* szabad Corpusnak 5-ik és 6-ik companiája is oda marsirozott a' múlt vasárnap reggel. — Azok az idegen nemzetbeliek, a' kik ennekelötte *Lombardiában* közönséges hivatalokat viseltek, *Buonaparte* Generális hagyására 15 napok alatt onnan ki költözni parantsoltatnak, ki vévén azokat, a' kik már 15 elztendőket töltöttek el hivataljaikban. — Minekutánna a' Római

udvarnak tudtára adatott volna, hogy az eggyesült Frantziák és Bonóniaiak Romaniának *Imola* nevű városát el foglalták, 's útjokat *Fueza* felé intézték volna, hosszas conferentiát tartott a Status Titoknok *Buska* Kárdinalis az ott lévő Fr. követtel *Cacault* Polgárral, mellyben több Európai Ministerek is jelen voltak. — *Quinones*, a' Sz. Domokos Szerzeteseinek Generálissa, azt állatvan, hogy a' Sz. Pápa, méltóságának és a' valásnak sérelme nélkül ráá állhatott volna a' Frantziák által eleibe tétetett feltételekre, *Viterbóban* meg fogattatott. — A' *Alódenai* Püspök megyejében ki hirdettetett páfztori levele által arra intette a' lakosokat, hogy a' Frantziák által fel állittatott új alkotmánynak engedelmeskedjenek. — A' *Mantuából* feleségeikkel és gyermekeikkel ki költözött személlyeknek száma egynéhány ezer főre tétetik. — A' *Pó* vizén innen lévő *Confoederatio* két hirdetményt küldött Romaniának, sőt egész *Olafz* Országnek lakosaihoz, mellyek által azt kívánta tudtokra adni, hogy ez az új Respublika minden szomszéd népekkel tsendességben és jó békességben kíván élni. — A' jövő Decemb. 24-ik napjára halasztotta újobbani öszve gyűllését, azonközben az általa ki rendeltetett katonai Commissió a' Polgári katonaságnak, és azon öt legióknak organizatiójában foglalatoskodik, a' mellyeknek mennél hamarább leendő fel állítását meg határozottata. — *Voronában* és *Bonóniában* kemény földindulás tapasztaltatott Octobernek 22-dik napján. — *Jervis* Anglus Admirális oda hagyván a' közép tengert, *Gibráltárba* evezett, 8000 embert vivén oda magával a' *Korsikai* szigetből. — A' *Szárdiniai* Királynak halálát könnyen újabb változások követhetik. — A' *Pedemonti* lakosok egy atallyában meg nem engedték a' Frantziáknak tartományokon való által marsirozását, melly tselekedetekért nemcsak meg nem büntette, de még tsak meg sem feddette őket a' kormányfzék.

Svédzia Ország.

Ennekelötte 8-ad nappal említette a' *Magy. Kurir*, hogy a' *Svédziai* ifjú Király, a' ki édes atyának szerentsétlen halála után, ekkorig atya testvér ötsének *Károly* Szüdermannlandiai Hercegnak tutorsága alatt völt, e' folyó hólnapnak 1-ső napján az uralkodást által vette. Ezen alkalmatossággal következő orációt mondott Királyi székéből, a' nevezett Kir. Herceghez: „Jelen vagyok, *úgymond*, az a' nap, mellyen néhai édes atyámnak testamentuma szerént, köteles vagyok a' *Svédziai* nép igazgatása véget, magamat, maiorennis, az az, ezen hivatalra alkalmas Királynak nevezni (c). A' midön mái napon ezen igazgatást az Úr nevében el kezdem, igen nagy belső meg illetődést érzek szívemben. Mélységes tiszteletet és háladatosságot érzek az Isteni gondviselés eránt, a' melly engemet egy szabad és mástól nem függő nép igazgatására választott; különös szeretet érzek ezen nép eránt, a' melly eleitől fogva nevezetes völt maga hivsége és vitézsége által. — Belső meg illetődést érzek magamban azon kötelességeknek soksága, és azokról való számadás eránt, a' mellyeket nekem teljesíteni kellik. — Ezen reám, 's mindnyájunkra nézve igen fontos alkalmatossággal, mindnyájunkban meg újul azon közönséges kárnak szomorú emlékezete, mellyet szenvedtünk, a' midön kedves atyánktól, és szeretett Királyunktól

(d) Ennekelötte való időkben, meg nem völt határoztatva a' *Svédziai* királyoknak maiorennitása. Gustav Adolf az Ország Rendjeinek kéresekre 17-ik; Kristina 18-ik; XII. Károly 16-ik esztendejekben fogtak az uralkodáshoz. Az újabb időkben, az Ország Constitúciója szerént 18-ik esztendőre nagyon uralkodásoknak ideje meg határoztatva. Éppen ebben a' korban nagyon a' mostani ifjú Király, a' ki 1778-ban, Novemb. 1-ső napján született e' világra.

sága lévén, a' mostani háborús környülállások közt a' pénz keresésre; hanem életben és barmokban. Erre nézve rendeltek 340000 embernek, és 80000 lónak taplálására való eleséget, úgy mint, 1 millió 400000 mérő rozst, Pozsoni mérőjet 1 forintra, és 3 millió 760000 mérő zabot, mérőjet 30 krajtzárra számlálván. Ennekfelette 20000 ökröt, darabját 50 forintra, és 10000 lovat, egyet egyet 72 forintra vetvén. A' kinek tétteni fog, kézz pénzben fizetheti ki a' reá esendő életet és marhát, mellynek ki jelentésére, a' jövő Januariusnak 1-ső napjától fogva számlálván, hat hetek alatt kötelés lészzen. — Végtére arra is ajánlották magokat az Ország Karjai és Rendjei, hogyha a' szükség és környülállások kivannák, az egész Nemesség kézz lészzen insurgalni, az az, lóra ülni, és édes Hazánk határjait az ellenség bé ütésétől védelmezni. — Most már a' repartitióban foglalatoskodnak.

A' Ték. Statusoknak és Rendeknek ezen magok meg határozását, Ő Felségének alázatossan ki jelentő levelet, és az erre adott Kir. kegyelmes választ, az el kezdett Tóldalékjában közleni fogja a' Magyar Kurir Erd. Olvasóival.

Végtére azt sem akarom el mellőzni, hogy a' Magyar Országai Zsidóság körmötzi aranyakban 20000 forintot mutattatott bé Ő Felségének, e' mellett 3500 mérő zabról való ajánlást tétetett.

* * *

A' Magyar Kurirnak, *Novemb. 15-ik* napján költ 40-ik darabjában, a' 626-ik lapnak, 18 és 19-ik soraiban, ezen szók helyett XVI. Lajos Fr. Király *nagyobbik leányát*, olvasd *testvér húgát*.

D. D. S.